

SZKOLNY PROGRAM WSPIERANIA ZDOLNOŚCI I TALENTÓW UCZNIÓW

w Szkole Podstawowej nr1
im. Jana Kochanowskiego w Starachowicach

„Dziecko rodzi się wszechstronnie uzdolnione, z pełną możliwością rozwoju we wszystkich kierunkach, potencjalnie wybitną inteligencją i zadatkami na rozwijanie wielkiej twórczości oraz dużym talentem społecznym. Trzeba stworzyć mu możliwości ich maksymalnego rozwoju”.

David Lewis

1. WSTĘP

Od wielu lat obserwuje się ogromne zainteresowanie uczniami zdolnymi. Nie jest to temat nowy - w każdej epoce historycznej pojawiali się ludzie utalentowani, zdolni, geniusze. Zapewne każdy współczesny nauczyciel spotkał w swej pracy zawodowej ucznia o którym mówiono, że jest zdolny, czy też obdarzony określonym talentem. Właśnie uczniowie wyróżniający się nieprzeciętnymi zdolnościami to ci, z którymi szkoła, rodzina i społeczeństwo wiążą ogromne nadzieje. Jednym z najważniejszych zadań współczesnej szkoły jest wsparcie utalentowanych uczniów. Kierując się tym stwierdzeniem w naszej szkole dążymy do tego, aby wszystkie dzieci, również te mniej uzdolnione, miały możliwość rozwijania zainteresowań i odkrywania swoich pasji. Stąd część oferty zajęć pozalekcyjnych kierowana jest do całej społeczności szkolnej. Nasza szkoła to miejsce, w którym każde dziecko może rozwijać swoją twórczość, aktywność i zainteresowania. Z drugiej strony przywiązujemy wagę do tego, aby jak najwcześniej zdiagnozować uczniów szczególnie uzdolnionych, co pozwala nam szybko odpowiadać na ich potrzeby edukacyjne, zaplanować odpowiednie działania oraz stwarzać im takie warunki, aby wykorzystali maksymalnie swój potencjał i talenty osiągając sukcesy. W tym celu powstał Szkolny Program Wspierania Zdolności i Talentów Uczniów w Szkole Podstawowej nr 1 im. Jana Kochanowskiego w Starachowicach, który zawiera cele, zadania i rodzaje obszarów, w których uczniowie mogą rozwijać swoje zainteresowania. Program uwzględnia indywidualne cechy, potrzeby i możliwość i uczniów.

2. KONCEPCJA PROGRAMU I SPOSÓB REALIZACJI

Skolny Program Wspierania Zdolności i Talentów Uczniów obejmuje uczniów szkoły na wszystkich etapach edukacji.

Adresatami programu są:

- uczniowie,
- dyrektor szkoły,
- wychowawcy i nauczyciele przedmiotów,
- nauczyciele świetlicy i nauczyciel biblioteki,
- pedagog szkolny,
- rodzice

Program zawiera sposób realizacji celów kształcenia i zadań edukacyjnych wynikających z realizacji podstawy programowej poszczególnych przedmiotów. Zapewnia uczniom poznawanie również treści ponadprogramowych. Proponowane działania umożliwią szybszy rozwój uczniów. Wyposażą ich w większy zakres wiedzy zgodnie z poziomem rozwoju intelektualnego, zdolnościami, ukształtują twórcze i oryginalne myślenie.

Realizacja programu odbywać się będzie w trakcie zajęć lekcyjnych i zajęć pozalekcyjnych takich jak: koła zainteresowań, zajęcia wynikające z organizacji pracy szkoły, zajęcia

w ramach realizacji godzin z art. 42 ust.2 pkt 2 Karty Nauczyciela oraz zajęcia z inicjatywy nauczyciela. W toku realizacji programu przewiduje się współpracę z PPP, Biblioteką Miejską „Plastuś”, szkołami podstawowymi, klubami sportowymi, Nadleśnictwem Starachowice, Muzeum Przyrody i Techniki, samorządem lokalnym i innymi instytucjami realizującymi zadania w zakresie pracy z uczniem zdolnym.

3. CELE.

Cel główny:

- zapewnienie uczniowi zdolnemu możliwości wszechstronnego rozwoju poprzez rozbudzenie i rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i umiejętności uczniów na każdym etapie kształcenia i w ramach wszystkich przedmiotów szkolnych,
- stworzenie warunków do osiągnięcia sukcesów oraz promowanie ich na terenie szkoły i w środowisku lokalnym,
- doskonalenie jakości pracy szkoły.

Cele szczegółowe:

- diagnozowanie szczególnych uzdolnień uczniów,
- stymulowanie aktywności twórczej, zachęcanie do niezależnego myślenia i stosowania nietypowych rozwiązań,
- wdrażanie uczniów do pracy samokształceniowej,
- rozwijanie kreatywności, wyobraźni, fantazji, ciekawości poznawczej oraz samodzielności,
- przygotowanie uczniów zdolnych do udziału w konkursach, olimpiadach przedmiotowych, artystycznych, zawodach sportowych,
- promocja osiągnięć uczniów w szkole i środowisku lokalnym,
- doskonalenie form współpracy z rodzicami w zakresie wspierania rozwoju i talentów dzieci,
- współdziałanie z instytucjami i organizacjami realizującymi zadania w zakresie pracy z uczniem zdolnym.

4. CHARAKTERYSTYKA UCZNIĄ ZDOLNEGO.

Uczeń wybitnie zdolny, poza wysoką inteligencją ogólną, wyróżnia się osiągnięciem twórczym, wyobraźnią, wybitnymi zdolnościami specjalnymi, łatwością uczenia się, szerokimi zainteresowaniami, samokrytycyzmem, kreatywnością, perfekcyjnością. Uczestniczy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych o charakterze przedmiotowym

i interdyscyplinarnym oraz osiąga znaczące sukcesy. Ma udokumentowane osiągnięcia w dziedzinach pozaszkolnych (modelarstwo, szachy, taniec, sport, zaangażowanie społeczne i inne). Wykazuje zainteresowanie danym przedmiotem i chęć współpracy z nauczycielem w rozwijaniu swoich pasji.

4.1. Obszary uzdolnień:

- artystyczne,
- przyrodniczo – ekologiczne,
- humanistyczne,
- matematyczne,
- informatyczne,
- językowe,
- sportowe.

4.2. Narzędzia identyfikacji i diagnozy uzdolnień.

- Testy:
 - predyspozycji i zdolności,
 - diagnostyczne w szczególności klasy I-IV,
- Obserwacja zachowań ucznia w obszarze określonych uzdolnień przez wychowawcę, nauczycieli przedmiotowców, pedagoga, pracownika biblioteki, świetlicy,
- Nominacja:
 - przyznana przez nauczyciela (rozpoznanie przez nauczycieli uczących zdolności np.: recytatorskich, plastycznych, muzycznych, matematycznych, społecznych,

- sportowych i innych),
 - przyznana przez rodziców,
 - przyznana przez grupę rówieśniczą,
 - przyznana przez instytucje i ekspertów pracujących z uczniami,
 - uczeń może sam wskazać na swoje szczególne zdolności i zainteresowania,
- Rozmowy z uczniami, rodzicami.
- Analiza wyników sprawdzianów wiadomości.
- Bieżąca analiza osiągnięć uczniów w konkursach, olimpiadach, zawodach sportowych czy innych przedsięwzięciach o randze międzyszkolnej.
- Ścisła współpraca wychowawców i nauczycieli.
- Przekazanie sugestii nauczycielom uczącym.
- Podjęcie decyzji o objęciu ucznia programem i zgłoszenie go do Zespołu ds. Ucznia Zdolnego.

4.3. Metody i formy pracy z uczniem zdolnym;

Indywidualne:

Indywidualizacja pracy z uczniem zdolnym na lekcji bez istotnego wykraczania poza nauczane treści odbywa się poprzez:

- przydzielanie dodatkowych do wykonania zadań w ramach omawianego tematu,
- prezentacje opracowanych referatów tematycznie związanych z lekcją,
- zawieranie „kontraktu” z uczniem zdolnym,
- różnicowanie zadań kontrolnych i domowych,
- dzielenie się swoją wiedzą w ramach pomocy koleżeńskiej,
- stwarzanie sytuacji problemowych, zachęcających uczniów do wyciągania wniosków i oceniania każdego pomysłu, samodzielnego układania zadań, rebusów, łamigłówek oraz zagadek,
- informowanie uczniów o nowinkach książkowych,
- przeprowadzanie doświadczeń i eksperymentów z określonej dziedziny,
- samodzielną pracę ucznia nad zagadnieniami wykraczającymi poza program nauczania, wskazanymi przez nauczyciela:
 - pozalekcyjne konsultacje ucznia z nauczycielem,
 - praca w oparciu o specjalnie przygotowane dla niego karty pracy i listy zadań,
 - udzielanie wskazówek w rozwiązywaniu zadań uczniom zakwalifikowanym do udziału w konkursach z wykorzystaniem techniki komputerowej,

- spotkania z nauczycielem w przypadku problemów w przypadku znalezieniu informacji.

Pozalekcyjne – grupowe:

- konkursy szkolne i międzyszkolne, zawody sportowe,
- zajęcia w kołach zainteresowań: plastyczne, redagujące gazetkę, komputerowe, teatralne,
- zajęcia w kołach przedmiotowych: polonistyczne, przyrodniczo – ekologiczne, matematyczne, chór, historyczne,
- włączenie uczniów w realizację projektów edukacyjnych,
- organizowanie wycieczek lokalnych, krajowych oraz rajdów krajoznawczo – turystycznych
- udział w akcjach charytatywnych,
- włączanie uczniów w realizację projektów edukacyjnych,
- obserwacje, doświadczenia, pokazy, występy artystyczne, przygotowywanie inscenizacji, udział w akademiach i uroczystościach szkolnych,
- udział w spotkaniach z ciekawymi ludźmi, wystawach, koncertach, warsztatach.

5. ZASADY WDRAŻANIA PROGRAMU.

- 1. Zasada otwartości i dostępności** – otwartość zapewnia opiekę nad uczniem zdolnym na każdym etapie edukacji. Dostępność stwarza zainteresowanemu uczniowi możliwość rozwoju zdolności i talentów poprzez udział w różnych formach zajęć szkolnych i pozaszkolnych.
- 2. Zasada współdziałania i ciągłości** – podmioty wspomagające realizację programu współpracują ze szkołą we wspieraniu uzdolnień i talentów ucznia na wszystkich etapach edukacji, nauczyciele pracują ze sobą na zasadach partnerstwa i dialogu.
- 3. Zasada systematyczności w procesie doskonalenia nauczycieli** – w szkole tworzone są warunki ciągłego rozwoju zawodowego w zakresie wiedzy i umiejętności pracy z uczniem zdolnym. Nauczyciele zobowiązani są do systematycznego doskonalenia zawodowego.
- 4. Zasada wspomagania rodziców** – wspomaganie zainteresowanych rodziców w kierowaniu rozwojem uzdolnień i talentów dzieci poprzez dostęp do informacji i poradnictwa w tym zakresie.

6. ZESPÓŁ ds. WSPIERANIA ZDOLNOŚCI I TALENTÓW UCZNIÓW.

W roku szkolnym 2014/2015 powołany został zespół nadzorujący realizację Programu Wspierania Zdolności i Talentów Uczniów. W skład zespołu wchodzi: lider - Aneta Trzos, członkowie: Marzena Kalisz, Iwona Ambroszczyk, Barbara Wrzosowska, Agnieszka Wesołowska.

6.1. Dotychczasowe działania w zakresie wspierania uczniów zdolnych:

- indywidualizacja i różnicowanie treści,
- szeroki wachlarz zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia: koła: matematyczne, informatyczne, historyczne, teatralne, muzyczne, sportowe, językowe, taneczne, turystyczne, przyrodnicze, plastyczne,
- szeroka oferta zajęć fakultatywnych, prac badawczych, eksperymentalnych,
- innowacje i eksperymenty, praca metodą projektu,
- wykorzystanie technologii informacyjnych oraz zainteresowań i uzdolnień uczniów w dziedzinie informatyki,
- opieka specjalistów(pedagog, logopeda, terapeuta),
- współpraca z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, w zakresie wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania ucznia

7. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI PROGRAMU.

Program będą realizować pracownicy szkoły: dyrektor, lider zespołu, Szkolny Zespół Wspierania Zdolności i Talentów Uczniów, opiekun ucznia zdolnego, nauczyciele poszczególnych przedmiotów, wychowawcy, pedagog szkolny, bibliotekarz szkolny.

Wszyscy pracownicy szkoły mają obowiązek wspierać rozwój oraz twórcze postawy uczniów i dążyć do wspólnego sukcesu, jakim jest wszechstronny rozwój wychowanków Szkoły Podstawowej nr1 w Starachowicach.

a) zadania dyrektora szkoły:

- zapewnianie odpowiednich warunków pracy z uczniami utalentowanymi,
- pozyskiwanie funduszy na podejmowane zadania,
- wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych,
- współpraca z rodzicami, środowiskiem, władzami lokalnymi i instytucjami wspomagającymi szkołę w działaniach skierowanych na wspieranie uzdolnień i zainteresowań,

b) zadania lidera wspierania uzdolnień:

- aktywne uczestniczenie oraz koordynowanie prac Szkolnego Zespołu Wspierania Zdolności i Talentów Uczniów,
- opracowanie i modyfikowanie wraz z zespołem Szkolnego Programu Wspierania Zdolności i Talentów Uczniów,
- promowanie osiągnięć uczniów na terenie szkoły, na stronie internetowej szkoły, w lokalnej prasie,
- monitorowanie realizacji założeń programu,
- bieżące informacje nauczycieli i uczniów o aktualnych przeglądach, konkursach, zawodach, imprezach w zakresie rozwijania zainteresowań i uzdolnień,
- współpraca z innymi szkołami, instytucjami wspierającymi rozwój talentów uczniów,
- tworzenie klimatu sprzyjającego aktywnemu wspieraniu uzdolnień,
- koordynowanie działań Szkolnego Zespołu Wspierania Zdolności i Uzdolnień.

c) zadania Szkolnego Zespołu Wspierania Zdolności i Talentów Uczniów:

- rejestrowanie działań dydaktycznych wobec uczniów zdolnych,
- rejestrowanie osiągnięć szkolnych i pozaszkolnych ucznia zdolnego,
- promowanie uczniów zdolnych w szkole i poza nią,
- opracowanie systemu wspierania i nagradzania uczniów,
- włączenie do współpracy wychowawców, pedagoga szkolnego, bibliotekarza oraz innych nauczycieli, którzy obejmą indywidualną opieką pedagogiczną uczniów zdolnych.

d) zadania wychowawcy:

- zebranie informacji na temat zainteresowań i osiągnięć uczniów,
- przekazanie zespołowi Wspierania Zdolności i Talentów Uczniów zgromadzonych i przeanalizowanych danych dotyczących zainteresowań i osiągnięć uczniów,
- monitorowanie osiągnięć uczniów w różnych konkursach, zawodach, przeglądach i przekazywanie informacji zespołowi, założenie uczniowi portfolio,
- typowanie uczniów zdolnych do wyróżnień i nagród,
- wskazanie uczniom gdzie i kiedy odbywają się zajęcia dodatkowe,
- współpraca z rodzicami ucznia zdolnego: indywidualne konsultacje rodziców z nauczycielami, pedagogiem, warsztaty dla rodziców, spotkania ze specjalistami,

e) zadania nauczycieli przedmiotów oraz opiekunów kół zainteresowań:

- diagnozowanie zespołów klasowych dokonywane pod kątem uzdolnień uczniów i przekazywanie ich wyników do wychowawcy klasy,
- indywidualizacja pracy z uczniem zdolnym na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- aktywne poszukiwanie form i metod pracy z uczniem zdolnym, możliwych do zastosowania w warunkach funkcjonowania szkoły oraz ich stosowanie,
- zachęcanie do udziału w konkursach, zawodach, turniejach, itp.
- przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach uczniów wychowawcy klasy i liderowi zespołu,
- wspieranie realizacji autorskich inicjatyw uczniów,
- opracowanie indywidualnych planów pracy dla uczniów,
- korelowanie treści międzyprzedmiotowych,
- motywowanie i aktywizowanie uczniów,
- współpraca z innymi nauczycielami i rodzicami,
- występowanie o przyznanie nagród dla ucznia zdolnego,
- udział w szkoleniach, warsztatach, kursach związanych z problematyką uzdolnień,
- samokształcenie w temacie uczeń zdolny.

f) zadania pedagoga szkolnego:

- ciągła współpraca z nauczycielami, PPP w diagnozowaniu uzdolnień,
- udzielanie porad i pomocy uczniom,
- pedagogizacja rodziców w zakresie pracy z uczniem zdolnym, organizowanie warsztatów, spotkań i prelekcji,
- rozpoznawanie warunków życia i nauki uczniów,
- organizowanie opieki i pomocy materialnej.

g) zadania bibliotekarza szkolnego:

- gromadzenie i eksponowanie księgozbioru dotyczącego pracy z uczniem uzdolnionym,
- rozbudowanie kącika metodycznego dla nauczycieli, uczniów, rodziców
- wzbogacenie zbiorów biblioteki dla uczniów
- informowanie o konkursach różnego szczebla organizowanych przez inne placówki - ogłoszenia, reklama, pomoc w przygotowaniu,
- prowadzenie zajęć z biblioterapii.

h) zadania ucznia zdolnego:

- uczestniczenie w zajęciach pozalekcyjnych z poczuciem odpowiedzialności za wyniki swojej pracy,
- udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, i dążenie do osiągnięcia sukcesu,
- samodzielne pogłębianie wiedzy i umiejętności z wykorzystaniem różnych źródeł informacji,
- udzielanie pomocy koleżeńskiej uczniom z trudnościami w nauce.

i) zadania rodziców:

- współpraca ze szkołą w celu podniesienia efektów kształcenia ucznia zdolnego,
- wymiana informacji na temat zainteresowań dziecka,
- pomoc w organizacji wyjazdów w celu prezentowania bądź poszerzania wiedzy ucznia.

8. SYSTEM PROMOWANIA UCZNIĄ ZDOLNEGO.

- prezentacja osiągnięć uczniów podczas uroczystości szkolnych i spotkań z rodzicami,
- organizowanie wystaw prac uczniów w bibliotece, salach lekcyjnych, na korytarzu szkoły, podczas szkolnej „Gali talentów”,
- publikowanie nazwisk zwycięzców sportowych, laureatów konkursów na tablicy szkolnej pod hasłem „ Sukces swój mam, pokażę go Wam”,
- prezentacja sukcesów uczniów poprzez: stronę internetową szkoły, informator szkolny, lokalne media,
- nagradzanie uczniów na szkolnych apelach: dyplomy, nagrody rzeczowe,
- zamieszczanie informacji o sukcesach szkolnych uczniów w kronice szkolnej,
- wpisywanie uwag pozytywnych w dziennikach lekcyjnych, zeszytach uwag,
- pochwały na godz. wychowawczych i zebraniach z rodzicami,
- listy pochwalne adresowane dla rodziców,
- dokumentowanie osiągnięć uczniów w zeszycie konkursów,
- prezentacja uczniów zdolnych podczas Międzyszkolnego Konkursu Talentów,

Podsumowaniem programu będzie Szkolny Przegląd Talentów, który odbędzie się 21 marca 2015r. pod hasłem „Mam Talent”. Podczas przeglądu zostaną przyznane statuetki

„Super Jedyńki” dla najzdolniejszych uczniów w następujących kategoriach: wokalnie- instrumentalna, taniec, rysunek, teatralno- recytatorska, sportowa, fotografia.

9. OCZEKIWANE OSIĄGNIĘCIA Z REALIZACJI PROGRAMU.

- uczniowie odnoszą sukcesy na szczeblu miejskim, wojewódzkim, ogólnopolskim w konkursach, zawodach sportowych, turniejach,
- uczniowie wykazują postawy twórcze i większą samodzielność w rozwijaniu swoich zainteresowań i uzdolnień,
- wzrost zaangażowania oraz poziomu satysfakcji nauczycieli w pracy z uczniem zdolnym
- podniesienie jakości pracy szkoły,
- promocja szkoły w środowisku lokalnym i nie tylko,
- wymiana doświadczeń z innymi szkołami wspierającymi uzdolnienia oraz zdobycie nowych.

10. SPOSOBY EWALUACJI PROGRAMU.

- sprawozdania nauczycieli,
- analiza prac uczniów – testów, ćwiczeń, kart pracy,
- prezentacja zdobytych umiejętności i wiadomości w różnych formach
- obserwacja pracy uczniów,
- analiza udziału i sukcesów uczniów w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.